

23. září 2015

Svobodná vůle mezi filozofií a psychologii

Mgr. Martin Vraný

(Filozofická fakulta UK v Praze)

středa 13:15-14:45 místnost KB 2.18

Abstrakt:

Problém svobodné vůle se v současné filozofii myslí tradičně spojuje s představou mozku podléhajícímu fyzikálnímu determinismu. V rámci psychologie přitom svobodná vůle čelí spíše tlaku výzkumů poukazující na silný vliv nejrůznějších faktorů v prostředí. Zejména sociální psychologie s oblibou ukazuje, že naše chování je často výsledkem automatických, nevědomých reakcí na různé podněty. Pokusím se ukázat, že závěry vyvozované z daných výzkumů nejsou pro svobodu vůle zdaleka tak závažné, jak se v sociální psychologii prezentují; zároveň však tyto výzkumy nepřímo ukazují na důležitou roli vědomí pro volní jednání. V tomto kompatibilistickém světle se tak ze svobodné vůle stává něco, co spolu s vědomím nabývá různých stupňů a co lze rozvíjet.

Literatura:

Daniel M. Wegner, "Who Is the Controller of Controlled Processes?", in Ran R. Hassin et al. (eds.), *The New Unconscious* (Oxford: Oxford University Press, 2005), s. 19-36.

